Пише: Тед Гален Карпентер
понедељак, 08 август 2011 10:38

(The National Interest, August 5, 2011)

На Балкану поново у порасту тензије и насиље. Последњи инцидент, који Мортон Абрамовиц и Џејмс Хупер описују у депресивним детаљима , је кошкање између снага владе у Приштини и љутих Срба на северу Косова. Ова епизода се дешава непосредно након обновљених напора босанских Срба на припреми терена за нови сецесионистички покушај у непрекидном политичком хаосу кобајаги државе Босне и Херцеговине.

Признање да су се нестабилност и насиље вратили у регион мора бити посебно горка пилула за прогутати Абрамовицу као једном од гласнијих заговорника САД-НАТО интервенције у бившој Југославији током 1990-их. Али само највећи оптимисти (или најтупљи) аналитичари могу и даље порицати нарастајуће доказе о пропасти великих планова Запада о изградњи нација на Балкану. Таква једна подвојена идеја да ће се типични "Руби Голдберг" [1] политички ентитети, као што су Босна и Косово, показати као стабилни и економски одрживи и да ће етнички анимозитети престати када Европска унија замахне шаргарепом евентуалног чланства у ЕУ, одувек су били наивни.

Суочена са својим застрашујућим економским невољама, ЕУ се сада налази пред суштинским избором. Може истрајати са политиком усвојеном још давних 1990-их и наставити са бесконачним мировним и економским мисијама у два нефункционална ентитета које је створила, или пак може усвојити радикално другачији курс и сасећи губитке. Други приступ би подразумевао промовисање (и евентуално наметање) свеобухватног решења заснованог на значајним територијалним корекцијама и међусобним дипломатским уступцима. Груб нацрт таквог решења подразумевао би омогућити босанским Србима да се отцепе, а можда и споје Републику Српску са Србијом, те омогућити Београду да поново успостави суверенитет над већински српским делом Косова северно од Ибра. Заузврат, Србија би морала да призна независност смањеног Косова.

Таква иницијатива би захтевала да доносиоци одлука у ЕУ превазиђу своју одбојност према подели Босне и Косова. Поделе никада нису савршено решење, али понекад су боље од алтернатива . А с обзиром на актуелни фијаско у Босни и на Косову, подела би скоро сигурно била боља него статус кво.

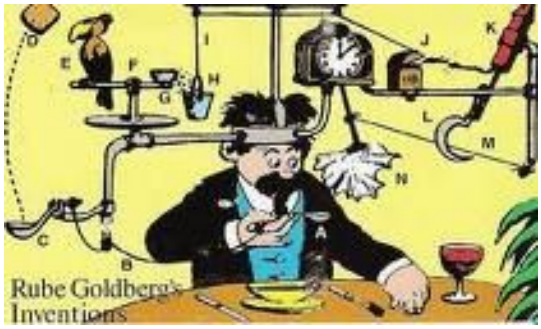

За Сједињене Државе би избор политике требало да буде још лакши. Абрамовиц и Хупер су показни пример националног нарцизма који се сувише често среће у америчкој спољнополитичкој заједници. Они нехајно претпостављају потребу за водећом улогом САД, а да при том не пружају ниједан разлог зашто би то било неопходно. Као што сам написао на другом месту , пред Вашингтоном је много важнији посао постављања спољнополитичких приоритета. Треба се фокусирати на догађаје који имају јасан потенцијал да угрозе америчку безбедност или на оне који представљају велику опасност за стабилност међународног система.

Парохијалне свађе на Балкану не потпадају чак ни у категорију удаљених претњи у смислу постизања одговарајућег прага неопходног за акцију САД. Обамина администрација треба да обавести своје европске савезнике да је актуелни хаос на Балкану проблем који ЕУ треба да реши. Ако треба, Бела кућа, Стејт департмент и Пентагон треба да блокирају позиве и мејлове који долазе из престоница ЕУ. Тако наши креатори политике не би морали да слушају цмиздраве молбе европских званичника, који би да још једном уплету САД у овај хронично завађени регион.

Тед Гален Карпентер је виши сарадник за одбрану и спољнополитичке студије на Кејто институту, аутор осам књига о међународним пословима, укључујући „Политика лошег комшије: Узалудни рат Вашингтона против дроге у Латинској Америци“

(Превод: **НСПМ**)

[1] Рубен Голдберг - Reuben Garrett Lucius Goldberg (4.7.1883 – 7.12.1970) је био амерички карикатуриста, инжењер и проналазач који је смишљао фантастично комплексне справице за остваривање једноставних задатака. Као идиом у неформалном говору се користи за изузетно комплексне али непрактичне планове. (Прим. прев.)